

Új trendek a hazai névkérelmezésben

Az elmúlt 12 év jóváhagyott nevei alapján (2013–2024)

RAÁTZ JUDIT

ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest

Absztrakt

A tanulmány elsődleges célja az elmúlt 12 évben (2013–2024) kérvényezett és bejegyzésre javasolt utónevek átfogó elemzése. A névkérelmezés folyamatának és jogi hátterének a bemutatását követi az utónévkérelmek mennyiségi mutatóinak áttekintése lebontva. Ebből megismerhetjük a nevek nemek szerinti megoszlását, valamint az elfogadott és elutasított nevek arányát. A statisztikai adatok bemutatását a 12 év alatt bejegyzésre javasolt 1132 utónév részletes elemzése követi nemek szerinti bontásban, eredetük és képzési típusuk alapján külön kategóriákba sorolva. A vizsgált nevek alapján újabb névadási szokásokat, trendeket állapítottam meg. Ezeket a névadási jellemzőket a tanulmány végén foglaljuk össze. A megfogalmazható trendek nagy része ugyan megegyezik a CAFFARELLI–GERRITZEN szerzőpáros 2002-ben meghatározott kategóriáival, az újabb hatások, változások miatt azonban e kategóriák már részben módosításra, illetve kiegészítésre szorulnak.

Kulcsszavak: keresztnevek, névadás, névkérelmezés, a névkérelmezés jogi szabályozása, elfogadott nevek, névdívat.

Trends in new name applications in Hungary

Based on new name proposals submitted for approval over the last 12 years (2013–2024)

JUDIT RAÁTZ

This study offers a comprehensive analysis of first name proposals submitted for official approval in Hungary over the last 12 years, between 2013 and 2024. It begins with an overview of the application procedure and its legal context, emphasizing that the names analysed are not (yet) part of the officially codified stock of Hungarian given names, but instead represent new submissions subject to expert evaluation. The study proceeds with a quantitative overview of annual applications, detailing gender distribution and statistics detailing the proportion of accepted and rejected names. This statistical overview is then followed by a detailed analysis of the 1132 first names proposed for registration over this 12-year period. These first names are analysed according to gender and categorized according to factors such as linguistic origin and formation type. Drawing on this analysis, the study identifies emerging patterns and naming trends, which are then synthesized in the concluding section. While several observed tendencies correspond to the typological categories proposed by CAFFARELLI and GERRITZEN in 2002, the findings suggest that the categories require further revision or expansion in light of recent developments and shifting preferences.

Keywords: given names, name giving, first name application, legal regulation of the given names' application, accepted names, naming trends.

1. Bevezető. Magyarországon a hivatalos utónévválasztást az állami anyakönyvek 1895. október 1-jével történő bevezetésétől kezdve gyakorlatilag valamilyen módon szabályozták (UGRÓCZKY-BÍRÓ 1997: 9–46, RAÁTZ 2004, MEGYERI-PÁLFFI 2013). Ezek a szabályok azonban inkább pontosították az utónévvadást, és általánosan fogalmazták meg a bejegyezhető nevekkel kapcsolatos elvárást (RAÁTZ 2023). Mivel a jogszabályok nem voltak egyértelműek, az anyakönyvvezetők sok esetben már az 1960-as években is a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetéhez irányították a szülőket, hogy állásfoglalást kérjenek egy-egy név bejegyezhetőségéről. Ennek következtében az intézethez havonta több tucat névkérelem érkezett. Ez a tény is sürgette, hogy legyen egy olyan névlista, amely az adható neveket tartalmazza. Ennek köszönhetően született meg 1971-ben LADÓ JÁNOS szerkesztésében a Magyar utónévkönyv (MUnk.).

Ez a könyv, amely egyben az adható nevek névjegyzéke is volt, jóval korábban vált az anyakönyvezés segédletévé, mint a használatát előíró jogszabály. Több mint tíz év telt el a névkönyv megjelenése után, mire az 1983-as Anyakönyvi törvény (At.) 17. törvényerejű rendelete kimondta, hogy csak azok a nevek anyakönyvezhetők, amelyek a Magyar utónévkönyvben megtalálhatók (RAÁTZ 2012: 15). Ettől a jogszabálytól kezdve a MUnk. volt az etalon. Ha az adni kívánt név nem szerepelt benne, akkor a Nyelvtudományi Intézettől kellett kérelmezni. A kérelmezett nevek egészen 2010 januárjáig egyéni elbírálásban részesültek, azaz az anyakönyvezésre javasolt neveket semmiféle névjegyzékben nem kellett feltüntetni. Természetesen ez nem jelentette azt, hogy az adható nevek listája 2010-ig nem bővült, illetve nem készültek újabb, az engedélyezett neveket is tartalmazó névlisták, kiadványok. Ennek az időszaknak a névjogi változásairól, valamint a névrendszerünkbe ekkoriban bekerülő új nevek típusairól, a névvadás tendenciáiról több tanulmányban magam is részletesen írtam (RAÁTZ 1996, 2001, 2002, 2003, 2015, 2016, 2022, 2023).

Jelen tanulmány célja az elmúlt 12 év kérvényezett utóneveinek a bemutatása, elemzése. Ezeknek a neveknek a jóváhagyásakor már a 2010-es Anyakönyvi törvény (At.) volt érvényben, amely szerint a folyamatosan bővülő névlistán a neveket fel kellett tüntetni. A vizsgált névanyagra a többször módosított, 2010. évi I. törvény (At.) 44. §-ának 3–5. és 7. bekezdése vonatkozott, amely így rendelkezett¹:

„(3) Anyakönyvezni a szülők által meghatározott sorrendben legfeljebb két, a gyermek születési nemének megfelelő utónevet lehet a Nyelvtudományi Kutatóközpont által összeállított utónévjegyzékből. Az utónévjegyzéket a Nyelvtudományi Kutatóközpont a honlapján teszi közzé.

(4) Ha a választott utónév nem szerepel az utónévjegyzékben, az érintett – jogszabályban meghatározott módon az anyakönyvi szerv közreműködésével – kérheti a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozatát a kért utónév anyakönyvezhetőségéről. A Nyelvtudományi

¹ Az anyakönyvi törvény hatályban lévő változata: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a-1000001.tv>. A jelent tanulmány lezárását követően, 2025. augusztus 19-én újabb jogszabályi változás lép hatályba: 2025. évi LXV. törvény az anyakönyvezhető utónevekkel összefüggésben egyes törvények módosításáról (Magyar Közlöny 2025. évi 74. sz., június 20., <https://magyarkozlony.hu>).

Kutatóközpont az anyakönyvi szerv megkeresésére harminc napon belül nyilatkozik, és ha a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyilatkozata szerint az utónév anyakönyvezhető, azt az utónévjegyzékbe haladéktalanul felveszi.

(5) Az ugyanattól az anyától származó, ugyanazon a napon született gyermekek nem viselhetnek megegyező utónevet.”

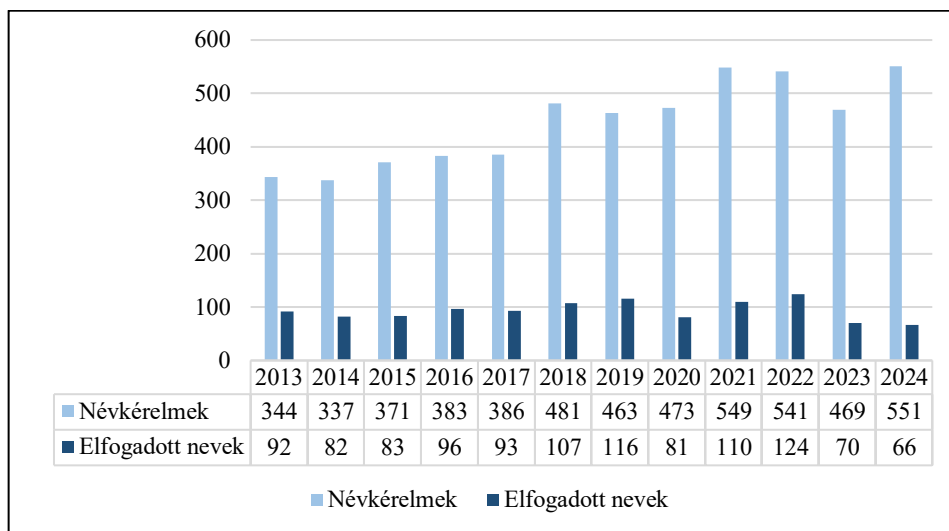
A nem magyar állampolgárságú vagy kettős állampolgárságú szülő kérheti gyermekének a nem magyar állampolgárság szerinti utónév anyakönyvezését. Ezt nem kell igazolnia, ha az anyakönyvvezetőnek hivatalos tudomása van arról, hogy az adott külföldi országban bármilyen utónév anyakönyvezhető.

2. A névkérelmezés folyamata a vizsgált időszakban. Az előző fejezetben bemutatott Anyakönyvi törvény szerint a magyar állampolgároknak csak a Nyelvtudományi Kutatóközpont honlapján található utónévjegyzékből lehet utónevet választani (kivéve a Magyarországon elismert 13 nemzetiséghez tartozókat, mivel ők a saját nemzetiségi névlistájukból is választhatnak nevet). Ez a lista 2010 januárja óta az új jogszabály 2025 augusztusi bevezetéséig, azaz 2025. július 31-ig minden hónapban frissül az előző hónapban elfogadott női és férfi utónevekkel.

A 2025. augusztus 19-én életbe lépő új eljárásrend előtt az alábbi volt a névkérelmezés menete. Ha valaki olyan nevet szeretett volna anyakönyveztetni, amely nem található meg a névlistákban, akkor az új név anyakönyvezhetőségét kérelmeznie kellett. Ez a folyamat a következő volt: egy, a Nyelvtudományi Kutatóközpont honlapjáról letölthető nyomtatványt kellett kitölteni, majd postai úton vagy ímélen elküldeni a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság Hatósági Szakigazgatási Főosztályára. Innen a kérelem a Nyelvtudományi Kutatóközpont Névbizottságához érkezett. A kérelmezett névről a Névbizottság szakértői véleményt készített, az érvényben lévő jogszabályok mellett figyelembe véve a döntést segítő Alapelveket. A véleményt megküldte a minisztériumnak, amely értesítette a névkérelmezőt. A Névbizottság – jogszabályi kötelezettségének eleget téve – a bejegyzésre javasolt utóneveket minden hónap elején föltette az adható nevek listájára.

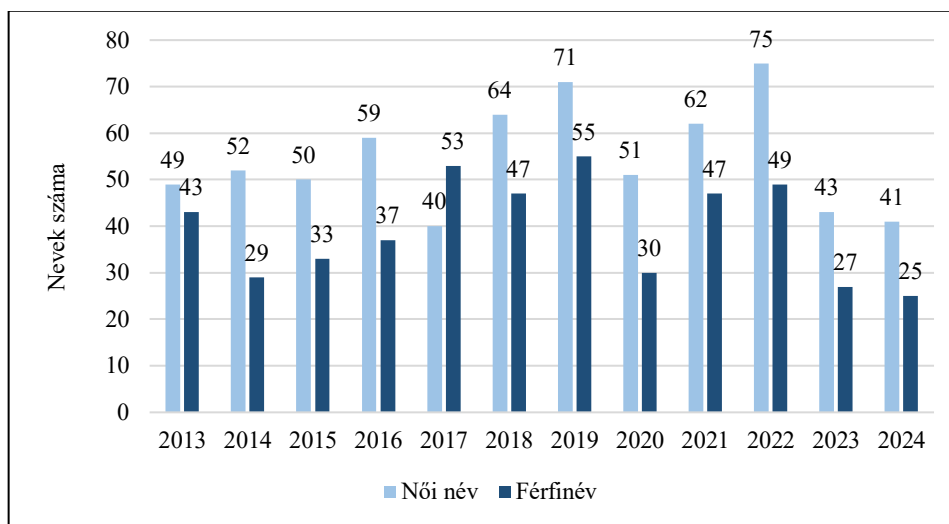
3. A 2013–2024 között kérelmezett nevek számadatai. Érdekes megvizsgálunk, hogy a megjelölt 12 év alatt hány kérelem érkezett, és abból mennyi név vált bejegyezhetővé, azaz hány névvel bővült a hivatalos utónévkincs. Az 1. ábrán láthatjuk, hogy 2018-ig közel 350 és 390 között volt az egy-egy évben beérkező kérelmek száma. Feltűnő, hogy 2018-ban az előző évi kérelmekhez képest százal több név bejegyezhetőségét kérték, majd a szám 2021-től már ötszáz fölé emelkedett (egyetlen évet, 2023-at leszámítva). Ezt a hirtelen emelkedést a 2018-ban ingyenessé váló eljárással magyarázhatjuk. 2018 előtt sem volt magas az eljárási díj, hiszen 3000 Ft-ot kellett egy-egy név esetében fizetni, de ez a kis összeg is visszatartó erő volt. 2018-tól kezdve viszont az ingyenesség miatt sokan akár kíváncsiságból, szórakozásból is beadhattak egy-egy névkérelmet.

Az éves adatokat tovább elemezve azt is megállapíthatjuk, hogy a névkérvények magas számával nem egyenesen arányos az elfogadott nevek száma. Az utóbbiak száma a kérelmezett nevek 20–25%-a, kivéve 2024-et, amikor alig érte el a 12%-ot.

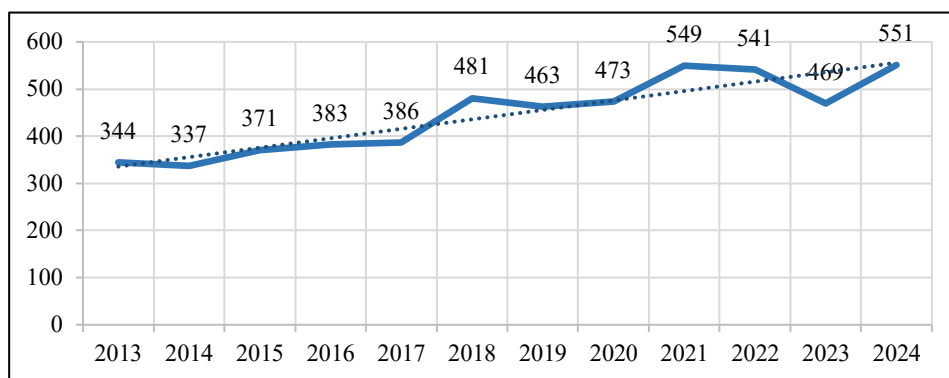
1. ábra: A 2013–2024 között kérelmezett és jóváhagyott nevek aránya

Az elfogadott nevek nemek szerinti megoszlását megfigyelve (2. ábra) megállapíthatjuk, hogy 2017-et kivéve minden évben magasabb volt a jóváhagyott női nevek száma. Ebből következik, hogy a 2024. december végén anyakönyvezhető 4661 névből 1998 férfi- és 2663 női név. A vizsgált időszakban összesen 1132 név került az adható utónévек közé: 657 női és 475 férfinév.

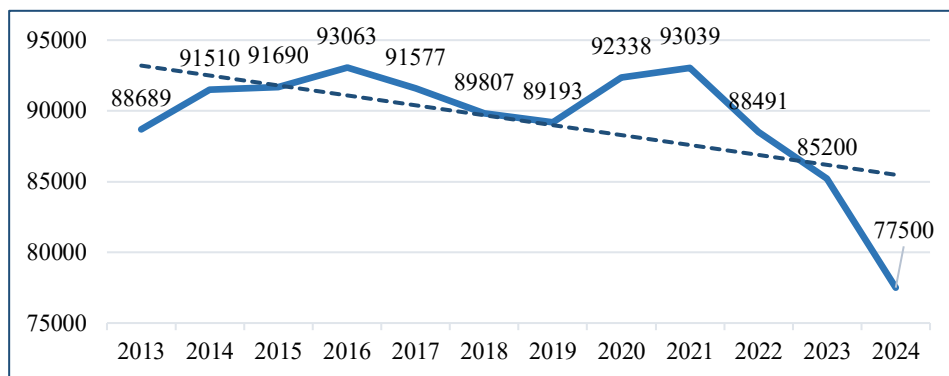

2. ábra: A 2013–2024 között elfogadott nevek nemek szerinti számadatai

Még egy tendenciát érdemes megvizsgálnunk: a kérelmezett nevek és a születések számának viszonyulását (3–4. ábra). Miközben a kérelmek száma egyre nő (2013–2024 között 60%-kal), a születések száma rohamosan csökken (ugyanezen időszak alatt 12,6%-kal). Azt meg kell jegyezni, hogy az új utónevek nem csupán az újszülöttek számára kérelmezhetők: egyre gyakoribb, hogy felnőtt emberek (főleg nők) kérelmeznek maguknak új utónevet, általában a már használt becenévi alakot. Az sem ritka, hogy valaki egy teljes névváltoztatás során az utónevét is szeretné megváltoztatni. Az elmúlt néhány évben ugyan még csak ritkán, de előfordultak olyan esetek is, hogy valaki a házastársának, rokonának vagy éppen az édesanyjának szeretett volna meglepetést szerezni azzal, hogy az általa használt becenévi alakot kérelmezte bejegyzésre.

3. ábra: A 2013–2024 közötti névkérelmek száma

4. ábra: A 2013–2024 közötti születések száma

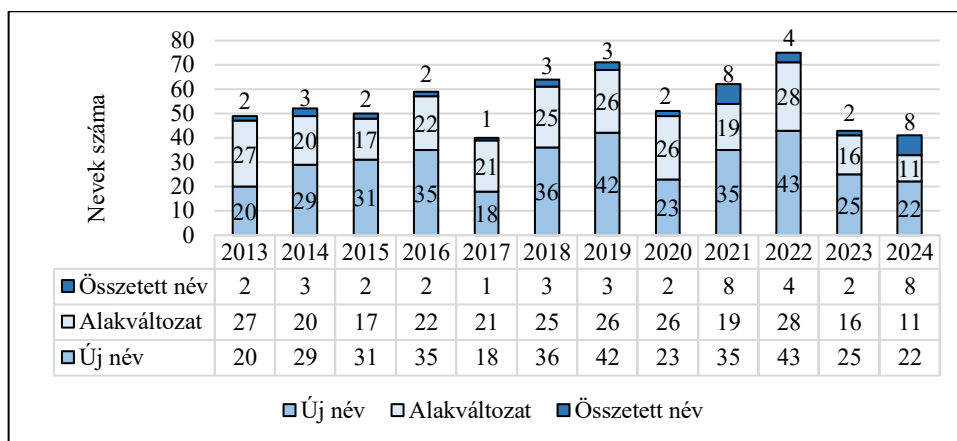
4. A 12 év alatt elfogadott nevek elemzési szempontjai. A vizsgált időszak elfogadott neveit nemek szerinti bontásban, az alábbiak szerint elemeztem.

Külön kategóriát képeznek azok a nevek, amelyek az utónévrendszerünkben teljesen újként jelentek meg. Ez az új nevek csoportja. Ide soroltam a különböző eredetű új neveket, köztük az olyan alakváltozatokat is, amelyeknek a kérvényezésükkor nem szerepelt más változatuk a már adható nevek között. Hasonlóan ide tartoznak az irodalmi névalkotások, illetve a női-férfi névpárok megfelelő nemű tagjai még abban az esetben is, ha az ellenkező nemű névalak már megtalálható volt az anyakönyvezhető nevek listájában.

A névalakváltozatok – vagy J. SOLTÉSZ KATALIN (1979) terminológiája szerint polinom nevek – közé soroltam azokat az alakokat, amelyek valamely már létező, anyakönyvezhető név alakváltozatai, becéző vagy rövidült formái, illetve más nyelvi vagy helyesírásbeli formái.

A női nevek esetében külön kategóriába soroltam az egyre gyakoribb, két névből álló, egybeírt, összetett névalakokat.

5. A női nevek. A vizsgált 12 év alatt összesen 657 női név került az adható női nevek közé. Ebből a legtöbb az új nevek kategóriáját képviseli: az elfogadott nevek 54,6%-a, 359 név. A bejegyzett nevek 39,3%-a, azaz 258 név a névalakváltozatok csoportjába tartozik. A legkisebb csoport az összetett névalakok alkotják: összesen 40 név, 6,1%. Az elfogadott női nevek típusainak arányai általában hasonlóak (vö. 5. ábra), azaz minden évben az új nevek kategóriájába tartozik a legtöbb név, és az összetett nevek közé a legkevesebb. Ettől a trendtől csupán 2017 és 2020 tér el. A továbbiakban vizsgáljuk meg részletesen az egyes csoportokba sorolt neveket, azok jellemzőit.

5. ábra: A 2013–2024 között elfogadott női nevek évenkénti és típus szerinti megoszlása

5.1. Az új női nevek. E kategóriába soroltam az összes olyan új női nevet, amelyek a vizsgált időszak utónevei közé úgy kerültek, hogy az addig anyakönyvezhető női nevek között semmiféle előzményük, más nyelvben használt alakjuk, alakváltozatuk nem szerepelt. A 359 ide sorolható nevet több alcsoportra osztottam.

A legtöbb név az eredetük alapján besoroltak közé tartozik: 310 név; az új nevek 86,4%-a. A különböző eredetű női nevek bemutatása előtt fontos tisztázni, hogy mi alapján történt a nevek eredet szerinti besorolása.

Az egyes nevek eredetének megállapítása több szempontból sem egyszerű. Sok esetben egy-egy idegen név eredetének már nem azt a kiinduló nyelvet tekintjük, amelyben a név keletkezett, hanem azt, amelyből át-, illetve bekerült a magyar utónévkincsbe (SLÍZ–FARKAS 2021: 22–23). Mivel e tanulmánynak nem az a célja, hogy egy-egy névalakról pontos etimológiát adjon, a vizsgált nevek eredet szerinti besorolásakor minden esetben azt a nyelvet, nyelvcsoporthoz vettem alapul a név eredete szempontjából, amelyben a kérelmezett alak megtalálható. Például az *Ánfissza* görög eredetű orosz női név: ennél a névnél tehát az orosz eredetet vettem figyelembe. Hasonló a holland *Saskia* kiejtést követő *Szaszkia* változata, amely ugyan az ógermán *sachs* 'saxon' népnévre vezethető vissza, de az elemzésben holland eredetűnek jelöltem.

Gondot okozott a szláv nyelvekből eredő nevek besorolása, ugyanis a névkönyvek hol egyszerűen szláv eredetűnek minősítenek egy nevet, hol megadnak valamilyen, a szláv nyelvekhez tartozó nyelvet; pl. horvát, bolgár, cseh, szlovák. Végül a szláv nyelvek bármelyik csoportjába tartozó összes nevet egységesen a szláv eredetű nevek közé soroltam. Hasonlóan tettem a skandináv eredetű nevekkel is: ezt az eredetmegjelölést használtam csupán, és nem vettem külön a dán, a svéd, a norvég stb. eredetet. A szanszkrit, hindi, indiai neveket egységesen indiai eredetűnek vettem.

A 310 név 30-féle eredet szerinti kategóriába sorolható be. A 6. ábrát megvizsgálva látjuk, hogy 18 olyan kategória található, amelybe legalább három női név tartozik. A legnagyobb számban előforduló nevek az arab eredetűek. A 310 név 13%-a, azaz 41 arab eredetű név került az adható nevek listájára; pl. *Alia*, *Azra*, *Hessza*, *Latife*, *Nadira*, *Nabiha*, *Szafia*, *Tahira*, *Zada*, *Zejna*, *Zonera*. Arra is találtam példát, hogy egy elfogadott névnek valamilyen alakváltozata is hamar bekerül a női nevek közé; pl. *Amina* – *Amína*, *Raina* – *Ránia*.

A második helyen a magyar eredetű nevek állnak, de már jóval kevesebb előfordulással: a 29 név csupán 9%-a az új nevek kategóriájának. Érdekes, hogy az új keletű magyar eredetű nevek mind gyümölcs- és virágnevek: *Egres*, *Cseresznye*, *Mogyoró*, *Szilva*; *Estike*, *Iglíce*, *Margitvirág*, *Napvirág*, *Pipacs*, *Sárma*, *Veselke*, *Zsázsa*, *Frangipáni*, *Banánvirág*. A két utolsó virágnév nem tartozik a hazai virágok közé. A magyar eredetű nevek között csupán három esetben fordult elő régi magyar név felújítása: *Csuda*, *Fenenna*, *Szerkő*.

A harmadik leggyakoribb csoportot 28 névvel (9%) a héber eredetű nevek képviselik; pl. *Cirel*, *Demóna*, *Haggit*, *Kéla*, *Meira*, *Nira*, *Szigal*, *Timna*, *Uma*, *Zahava*. Ezek a nevek vagy kevésbé ismert bibliai nevek, vagy ritkán újhéber eredetűek.

A sorban a negyedik leggyakoribb csoport a 25 indiai, ezen belül is többnyire szanszkrit eredetű névé (8%). Nézzünk rájuk néhány példát: *Ammá*, *Avani*, *Gauri*, *Kuntí*, *Lalita*, *Mádhuri*, *Nandini*, *Pavitrá*, *Szurina* stb.

Közel azonos számban (24 név: 7,7%) találhatók angol (pl. *Arlena*, *Bonni*, *Noveli*, *Melba*) és görög eredetű nevek (pl. *Altea*, *Asztra*, *Elefteria*, *Eudókia*, *Kassziopeia*, *Lira*, *Lóisz*).

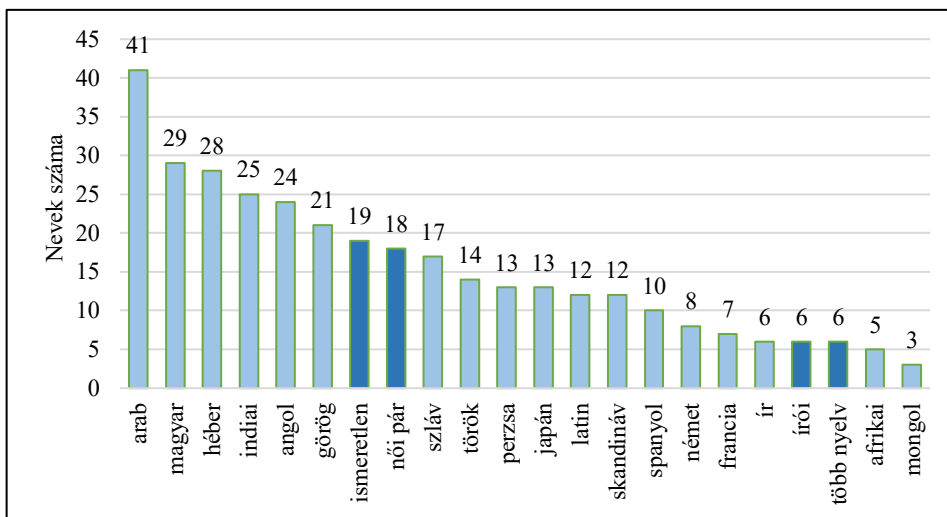
Bár az eredet szerint vizsgált új női nevek csoportját csak 4,5%-ban képviseli mind a 14 török (*Ájszel*, *Berfin*, *Hatidzse*, *Hürrem*, *Nilüfer*, *Nurbanu*, *Szeniz*, *Szveda* stb.), mind a 13 japán név (*Arisza*, *Hime*, *Kaori*, *Keikó*, *Kjóko*, *Miu*, *Namika*, *Suki* stb.), érdemes megemlíteni őket, mivel egyre gyakrabban fordulnak elő a kérelmekben, és az elfogadott nevek száma is egyre nő. Ennek oka a török nevek esetében mindenképpen a média, a török sorozatok népszerűsége, a japán neveknél pedig a különböző mangákat és animákat, illetve a számítógépes játékokat kell megemlítenünk.

Az alább következő 6. ábra grafikonján nem szerepelnek azok a többnyire különleges eredetű nevek, amelyek a 12 év alatt csupán egyszer vagy kétszer fordultak elő. Ilyen például az örmény, olasz, litván, kazah, kecsua, koreai, hettita, hawaii, hettita–hurri stb. eredetű nevek. Nézzünk ezekre is néhány példát: a *Náre* örmény, az *Inara* hettita–hurri és a *Nabi* koreai eredetű női név.

Nem egyszer szerepelt az ebbe a csoportba sorolható kérelmezett női nevek között olyan alak, amely egyszerre több nyelvi eredettel és jelentéssel is rendelkezhet. Ilyen például a *Niva*, amely lehet szanszkrit eredetű női név, jelentése 'teltté válni', vagy héber eredetű, a *niv* alakból levezethető név, jelentése: 'kifejezés, mondás, dialektus'. Hasonlóképpen a *Lizinka* lehet virágnév, de az orosz és a horvát *Elizabeta* név önálló névként használt becéző alakváltozata is. Az ilyen típusú neveket, amelyekből összesen 6 fordult elő a vizsgált időszakban, a több nyelvi eredet megjelölésű kategóriába rendeztem (vö. 6. ábra).

Az új nevek kategóriájába tartozó 359 névből 19 (5,2%) olyan volt, amelynek nem lehetett az eredetét és a jelentését megadni. Ezek a nevek az ismeretlen minősítést kapták (vö. 6. ábra). Ebbe a csoportba került például az *Arisza*, *Arona*, *Edmara*, *Liara*, *Lolina*, *Luana*, *Szohéila*.

Névkincsünk bővítésének jól ismert módja a férfinévből képző segítségével női páralkotása. Ugyan ezt a névalkotási formát a szakirodalom képzés útján létrejövő névalakváltozatnak tekinti (KnE. 19), a jelen vizsgálatban az így megalkotott neveket is új névalaknak tekintettem. A 18 (5%) ide sorolható női név a már meglévő vagy az adható nevek között még nem szereplő férfinévek női párját képviseli. Lássunk néhány példát: *Amina* (<*Amin*), *Daliborka* (<*Dalibor*), *Davina* (<*Dávid*), *Dimitra* (<*Dimitrij*), *Habiba* (<*Habib*), *Rona* (<*Roland*), *Szamia* (<*Sami*), *Trisza* (<*Trisztán*). *Zádorka* (<*Zádor*), *Vaszkilika* (<*Vaszkil*), *Vendela* (<*Vendel*).

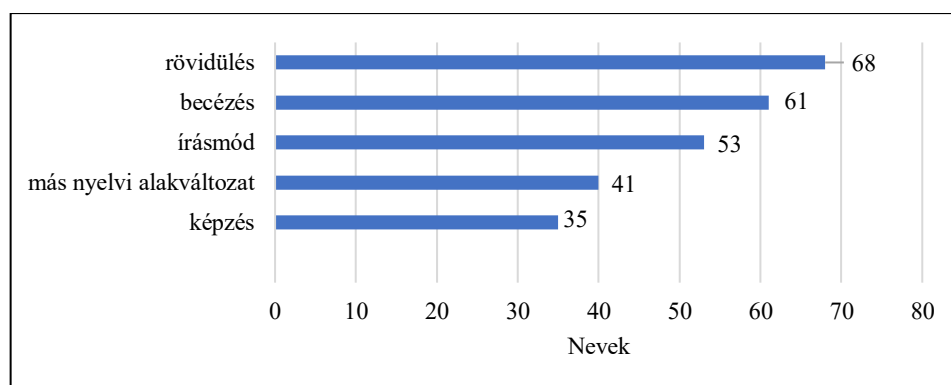
6. ábra: A 2013–2024 között elfogadott új női nevek eredet szerinti megoszlása

A 12 év alatt ugyan csak 6 esetben (1,6%) fordult elő, de bekerültek a női neveink közé az irodalmi névalkotással keletkezett új nevek is: *Maminti* (Lázár Ervin Négyszögletű Kerek Erdő című meséjében a kicsi, zöld tündér neve), *Lorna* (R. D. Blackmore brit regényíró 1869-ben megjelent *Lorna Doone* című romantikus regényében a hősnő neve), *Sztilla* (Jules Verne Várkastély a Kárpátokban című regényében egy olasz énekesnő neve), *Zaira* (egy Voltaire-tragédia főszereplőjének a neve), *Szmilla* (a nevet Peter Høeg dán írónak egy 1992-ben megjelent regényében szereplő szülők alkották meg), *Denerisz* (a Trónok harca sorozat egyik főszereplőjének, Daenerys Targaryennek a nevéből).

Ugyan az *Elanor* és *Éovin* nevek nem írói alkotások, népszerűségüket annak köszönhetik, hogy mindkettő Tolkien A Gyűrűk Ura című művében szerepel. Ha megvizsgáljuk ezeket a neveket, akkor láthatjuk, hogy melyek azok a művek, amelyek hatással vannak a névválasztókra. Természetesen ezek csak azok a nevek, amelyek zöld utat kaptak. Fontos megemlíteni, hogy az elmúlt években egyre gyakoribbá váltak a névkérelmezésekben a számítógépes játékok, a fantáysorozatok, illetve a japán mangák és animék legtöbb esetben nem pozitív hőseinek a neve is.

Hogy a vizsgált időszakban jóváhagyott, itt bemutatott új női neveink közé sorolt utónevek közül aztán a valóságban hányat anyakönyveztek, azt nem lehet követni. A statisztikai adatok alapján tudjuk,² hogy közülük a leggyakoribb női utónévvé a török eredetű *Zejnep* vált, amely ugyan csak 2012-ben került az adható nevek közé, de 2024-ben már 857-en viselték első és 373-an második névként. Hasonlóan kedvelté vált a 2015-ben elfogadott arab *Zejna*, amelyet 2024-ben 76 kislány viselt első névként és 28 második utónévként, valamint a 2020-ban elfogadott *Bellaróza*, amelyet 2024-ben már 40-en viseltek. Az angol nevek között a *Bonni* 16, míg a héber eredetű *Kéla* 17 névviselővel szerepel. A többi női név általában 1-2 névviselővel van jelen, de gyakori, hogy senki sem viseli őket.

5.2. Női névalakváltozatok. A női névalakváltozatok, azaz a polinom nevek közé azokat az újonnan kérvényezett neveket soroltam, amelyek valamely, már anyakönyvezett név új formái. Az ide sorolható 258 nevet, amely az időszak összes engedélyezett női neveinek a 39,2%-a, az alábbi csoportokba oszthatjuk (7. ábra).

7. ábra: A 2013–2024 között elfogadott női névalakváltozatok

² A 2024. évi utónevek belső használatú statisztikai adatai alapján.

A legtöbb név a közkedvelt névalkotási mód, a rövidülés útján keletkezett. Ide a nevek 26,3%-a tartozik, azaz 68 név. Itt igen sokféle névváltozatot találunk; pl. *Ápril* < *Áprilka*, *Balza* < *Balzsam*, *Elóra* < *Eleonóra*, *Janna* < *Johanna*, *Héda* < *Hedvig*, *Lexa* < *Alexandra*, *Lisza* < *Melissza*, *Lotta* < *Sarlotta*, *Xéna* < *Polixénia*.

Szinte azonos számban, 61 esetben (23,7%) fordulnak elő a becézés útján létrejött női nevek. A becézett női nevek bejegyzését a Névbizottság abban az esetben támogatja, ha a kért alak ismert, használatos a magyar vagy más nyelv névrendszerében, illetve ha a korábbi időszakokban már ismert és használt, bejegyezhető női név volt (pl. *Böske*, *Mici*). Nézzünk néhány becenévi alakot: *Ancsa*, *Böbe*, *Böske*, *Brigi*, *Cilka*, *Ditti*, *Gitka*, *Gizi*, *Henni*, *Ilcsi*, *Ili*, *Inci*, *Irénke*, *Johanka*, *Jolánka*, *Juci*, *Lidi*, *Nana*, *Reni*, *Pippa*, *Verka*, *Vivi*.

A nevekről készült állásfoglalás elkészítését segítő Alapelvek 12. pontja az anyakönyvezhető nevek más helyesírással való bejegyzésének kérelme kapcsán a következő:

„a) a már bejegyezhető, idegen eredetű, más nyelvekben is több alakváltozatban létező nevek esetében akkor javasoljuk a név újabb írásváltozatát, ha a jelenségre találunk példát más nevek esetében (*Annabel* – *Annabell*, *Bora* – *Bóra*, *Izabel* – *Izabell*),

b) ha a kért bejegyzési forma megfelel a magyar kiejtésnek, illetve az alakváltozat bizonyíthatóan levezethető egy alapnévből (*Milla* – *Mila*, *Heni* – *Henni*).”

A fenti állásfoglalás alapján több esetben kerülnek olyan nevek is az anyakönyvezhető női nevek közé, amelyeknek már létezik valamilyen írásváltozatuk. A vizsgált 12 évben 41 ilyen név fordult elő; ez a névalakváltozatokhoz tartozó nevek 15,9%-a. Ezek a nevek főleg idegen eredetűek, amelyek kiejtése megengedi a többféle ejtészózatú átírást. Így váltak anyakönyvezhetővé a *Dusenka* < *Dusánka*, *Helena* < *Heléna*, *Jána* < *Jana*, *Liana* < *Liána*, *Paloma* < *Palóma*, *Pola* < *Polla*, *Nala* < *Nalla*, *Zenna* < *Zena*, *Zilia* < *Zília* stb. nevek.

Alakváltozatnak tekinthetőek az olyan nevek, amelyek egy meglévő névalaknak egy más nyelvben használt alakjai. Az ide tartozó más nyelvi alakváltozatok azért kerülhettek be az adható nevek közé, mert alakjuk, írásmódjuk megfelel a magyar kiejtés és helyesírás szabályainak, illetve eltér a korábban meglévő, anyakönyvezhető névalaktól. Ide összesen 53 név tartozik; ez a csoport neveinek 20,5%-a. Ide sorolhatjuk a cseh *Markéta*, *Oreta* (< *Margit*), ukrán *Olena* (< *Ilona*), orosz *Alissza* (< *Alíz*), skandináv *Henna* (< *Hanna*), ír *Sóván* (< *Johanna*) stb. neveket.

A névváltozatok között a legkevésbé gyakori csoport a névképzés, azaz amikor egy meglévő, anyakönyvezhető névnek egy női névképzővel ellátott, sok esetben más nyelvekben előforduló alakja kerül be a névrendszerünkbe. Ilyen például az *Adeliza* < *Adeliz*; *Dorinda*, *Dorita* < *Dóra*; *Lilita* < *Lilit*; *Norella* < *Nóra*. Összesen 35 esetet találhatunk; ez a csoportban a nevek 13,6%-a.

A névalakváltozatok között sem vált egyetlen név sem hirtelen népszerű, gyakori névvé. Itt is több olyan névalak van, amelyet egyáltalán nem használnak, de több nevet legalább egy-két alkalommal anyakönyveztek. Az ide tartozó nevek közül például a *Henna* 2025 januárjáig 72 esetben lett első és 23 esetben második névként anyakönyvezve; a *Lexa* 23, a *Böbe* 14, a *Vivi* pedig 4 alkalommal.

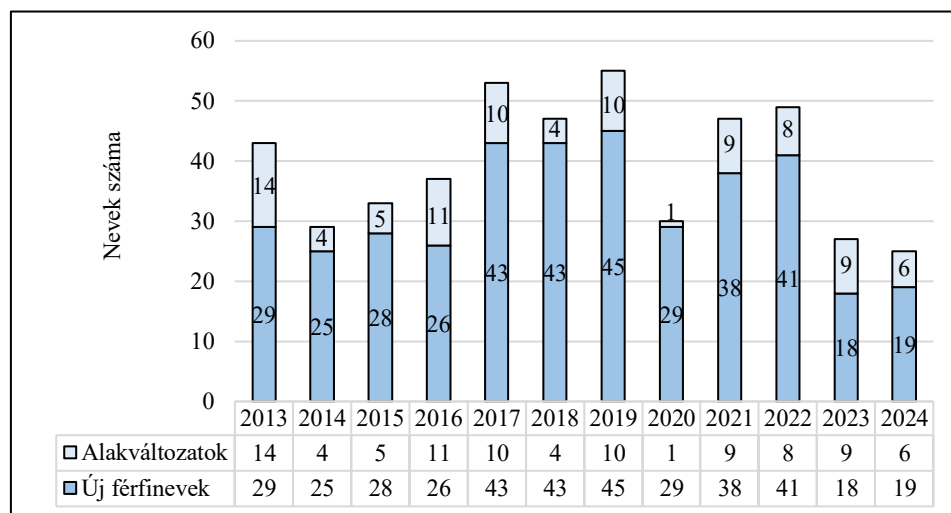
5.3. Az összetett női nevek. Az elmúlt években egyre népszerűbbé váltak az összetett női nevek, így egyre több kérelem érkezik ilyen típusú nevek bejegyzésére. Ezért ezt a névformát mindenképpen célszerű külön kategóriaként kezelni. A 12 év alatt 40 esetben került az adható női nevek közé ilyen típusú névalak; ez az összes név 6,1%-a. Az ilyen típusú nevekkal a legtöbb esetben az a gond, hogy a kérelmezők a nekik tetsző két nevet

összeteszik, és ezt szeretnék anyakönyveztetni, néha egészen különleges alakokat hozva létre. Néhány példa ezekre az extrém formákra, amelyek bejegyzését nem támogatta a Névbizottság: *Annalelle, Annarebeka, Bodzaróza, Katamari, Larahella, Marimária, Miramilla, Ninaróza, Zarahanna, Zazaróza* stb.

Az ilyen típusú nevek elfogadását az Alapelvek 10. pontja segíti, amely szerint „a női nevek körében hazánkban és nemzetközi viszonylatban is egyre elterjedtebbek az összetett női keresztnév. Az ilyen típusú nevek bejegyzését akkor javasoljuk, ha a kért alak elterjedt a mai nemzetközi névanyagban, illetve hangzása és írásmódja alapján beleillik a magyar névanyagba (pl. *Elizabella, Hannaléna, Miabella*). Az olyan összetett női neveket, amelyek egyik tagja magyar névalkotás eredménye, abban az esetben javasoljuk bejegyzésre, ha az egyik tagja az *Anna* vagy *Hanna*, illetve, ha bizonyítható a névalak korábbi megléte a magyar névrendszerben.”

Néhány elfogadott összetett női névalak: *Annakarina, Annasára, Annadóra, Annadorka, Annalea, Annalilla, Annaleila, Annaszófia, Annaszofi, Annalina, Bellaróza, Emmaléna, Elizabella, Lilibella, Lizabella, Hannabella, Hannaléna, Ninabella, Pannaróza, Róza-bella* stb.

6. A férfinevek. A vizsgált 12 év alatt a férfinevek száma kisebb arányban nőtt, mint a női nevéké. Összesen 475 férfinév került újonnan a listába ebben az időszakban. A nevek nagyobb hányada, 80,84%-a itt is az új nevek kategóriáját képviseli; ez 384-féle nevet jelent. A bejegyzett neveknek csupán 19,16%-a, azaz 91 név sorolható a névalakváltozatok csoportjába. Az elfogadott férfinevek száma főleg a 2017–2019 közötti időszakban és 2020–2021-ben volt magasabb (vö. 8. ábra).

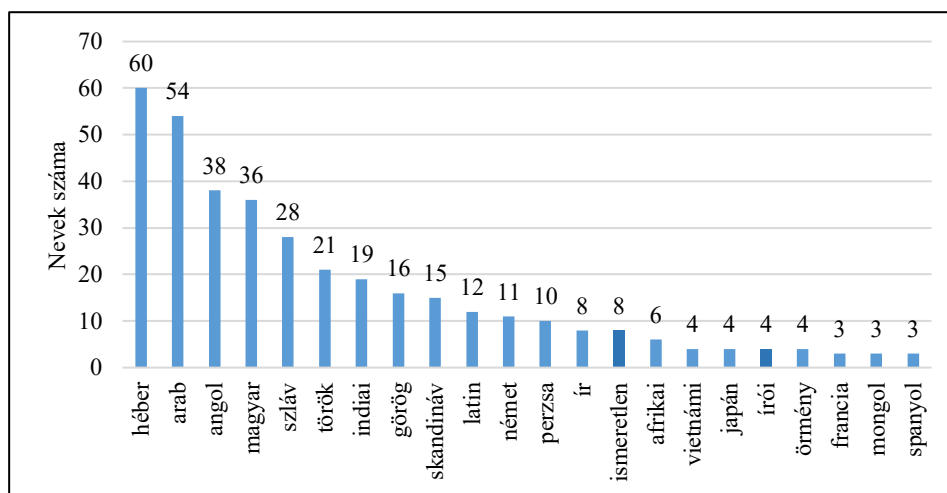
8. ábra: A 2013–2024 között elfogadott férfinevek évenkénti és típus szerinti megoszlása

6.1. Az új férfinevek. Az új férfinevek kategorizálásakor hasonló problémákkal találok, mint a női nevekénél. Itt is az összes olyan új férfinevet ide soroltam, amelyeknek az addig adható nevek között semmiféle előzményük, más nyelvben használt alakjuk, alakváltozatuk nem szerepelt. Az ebben az időszakban elfogadott ilyen típusú neveket a férfinevek esetében is csak az eredetük szerint elemeztem, és ugyanazt az elvet követtem az eredet meghatározásakor, mint a női nevekénél (pl. a *Korbinian* férfinevet német eredetűnek tekintetem, annak ellenére, hogy a név a latin *Corbinianus*-ból származik).

A női nevekénél bemutatott, több esetben összevont kategóriákat használó felosztást követve a férfinevekénél az elmúlt 12 évben az utónévjegyzékbe került 384 új keletű férfinev esetében 34-féle eredet mutatható ki. A 9. ábra mutatja be, hogy hány névféleség található az egyes eredeteknél. A grafikonon csak azok az eredetek szerepelnek, amelyekhez legalább három névféleség tartozik.

A leggyakoribb csoport a férfinevek között a héber eredetű neveké; ezek nagy része bibliai névalak. Az ide tartozó 60 név az új férfinevek 15,6%-a. Pl. *Aram, Avidan, Azriel, Báruk, Dotán, Éder, Efrém, Efron, Éli, Eliáb, Evron, Habakuk, Káin, Kénán, Mánóah, Naftali, Rami, Sét, Zetán, Zetár, Zev*. A statisztikai adatokat megvizsgálva az látható, hogy e neveket a kérelmezők nagy valószínűséggel adják a gyermekeiknek, hiszen sok esetben a vallási hovatartozásra hivatkozva kérelmezik a nevet. Egy-egy nevet általában 1-3 esetben jegyezték be. Érdekes, hogy a *Káin* nevet ehhez képest 15-en is választották 2025 januárjáig, a *Habakuk* nevet viszont csak 1 esetben anyakönyveztették.

A következő leggyakoribb csoportot az arab eredetű nevek képviselik 54 névféleséggel; ez az ide sorolható nevek 14%-a. Közülük több nevet nem csupán a kérelmezők választottak, hanem mások is; például 29-en az *Ammar*, 23-an a *Habib*, 38-an a *Ziad*, 37-en a *Hamid*, 44-en a *Nadim*, 7-en a *Mahmud*, 8-an az *Aziz* nevet. 1-2 esetben anyakönyvezték továbbá a *Hakim, Iszam, Kadir, Manzur, Nabil, Naim, Rahim, Rasid, Raúf, Rusdi, Zahid Zaid, Zaman* neveket is. Az *Oszama* nevet ezzel szemben még nem jegyeztették be.

9. ábra: A 2013–2024 között elfogadott új férfinevek eredet szerinti megoszlása

Meglepően magas a férfinevek körében az angol nevek száma, közülük is főleg a családnévként is használatosak: *Bájrón, Edison, Dzseferzon, Palmer, Parker* stb., illetve a helynévi eredetűek: *Bentli, Eldon, Holden, Milton, Preszton* stb. A nevek többsége egy-két alkalommal fordul elő, de a *Milton*-t 28 esetben jegyezték be. A 38-féle angol eredetű név az új férfinevek 6,8%-a.

A névlistára kerülő magyar eredetű férfinevek száma hasonló a magyar eredetű női nevekéhez: 36 név, vagyis a nevek 9,3%-a. A magyar eredetű férfineveket kérelmezők a régi alakokhoz nyúltak vissza, hiszen a 36 név régi, akár az Árpád-korban is fellelhető név (*Aldás, Botos, Buldus, Csemen, Őze, Sas, Tenger, Topoly, Tuzon, Vajda, Vérbulcsú, Zeke* stb.), illetve olyanok, amelyek ma helynévként ismertek, de régi személynévekből keletkeztek. Erre néhány példa: *Berente, Csobánc, Maglód, Mende* stb. Az ide sorolható neveket 1-2 esetben jegyezték be, nem váltak mások által is használt névvé.

A férfinevek körében a szláv eredetűek kedveltebbek, mint a nők esetében. Itt 28 ilyen eredetű nevet kérelmeztek, ez a nevek 7,3%-a. E nevek kérelmezői gyakran hivatkoztak a családi hagyományokra, felmenők által viselt azonos névre. A szláv nevek esetében nehéz megállapítani, hogy egy-egy nevet a kérelmezés miatt anyakönyveztek, és esetleg többen is kezdték választani, vagy a nevet azért jegyezték be, mert valamely szláv nemzetiséghez tartozó választotta.

Ahogy a női nevek esetében, úgy a férfineveknél is jellemző a török eredetű nevek kérelmezése. A férfinevek közül több török név, 21 került föl az utónévlistára; ez az új nevek 5,5%-a. Igen gyorsan kedvelt névvé vált a *Kemal* ~ *Kemál*: míg az első alakot 12, a másodikat 79 esetben anyakönyvezték. Egy-két esetben jegyezték be például az *Ájhán, Alihan, Berker, Demir, Efe, Onur, Szulejmán* neveket.

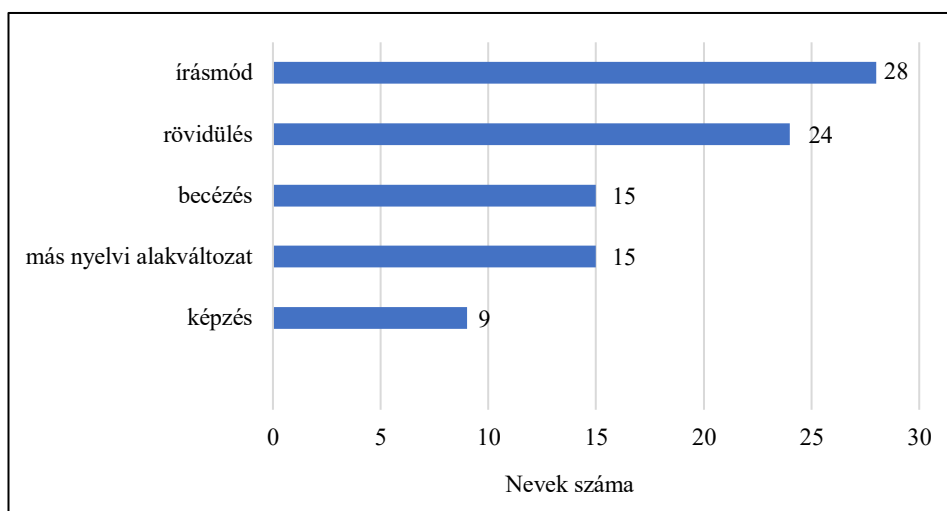
Az indiai nevek a férfiak esetében kevésbé népszerűek, de itt is találunk 19 új névalakot (4,9%), amelyeket szintén vallási okokra hivatkozva kértek a szülők gyermeküknek, vagy már felnőtt emberek maguknak, így e nevek legtöbbször egyszer találhatók csak meg a statisztikai adatokban. E nevek többsége is szanszkrit eredetű. Néhány példa: *Agam, Balaráma, Ékám, Gaura, Góvardhan, Kirtan, Manóhar, Méru, Mihir, Nága, Naren* stb.

Ugyan jóval kevesebb a férfinevek körében a japán nevek előfordulása, összesen 4 (ez 1%), de maga a növekvő trend itt is nyomon követhető. Az *Akitó, Hiroto, Hideki, Narutó* kérvényezett alakok közül eddig csupán az *Akitó*-t és a *Narutó*-t anyakönyvezték.

A férfineveknél a 12 év alatt szintén 12 olyan név vált anyakönyvezhetővé, amelyek egy-két elemből álló csoportokat alkotnak. Ilyenek például az örmény, olasz, walesi, ghánai, hawaii, hun, kazah, kínai, üzbég stb. eredetű nevek. Nézzünk ezekre is néhány példát: a *Haó* kínai, a *Nalu* hawaii és a *Botir* üzbég eredetű férfinév.

Az irodalmi névalkotás alapján összesen 4 név került föl az utónévlistára. Ebből három nevet Tolkien A Gyűrűk Ura című regényének egy-egy szereplője viselt: *Legolász, Aragorn, Elládán*. A negyedik név, a *Neó* a Mátrix című film főszereplőjének a neve.

6.2. Férfi névalakváltozatok. A férfi névváltozatok, azaz polinom nevek közé azokat az újonnan kérvényezett neveket soroltam, amelyek már anyakönyvezett nevek új formái. Az ide sorolható 91 nevet, az időszak összes, újonnan engedélyezett férfineveinek a 19,2%-át az alábbi csoportokba sorolhatjuk (10. ábra).

10. ábra: A 2013–2024 között elfogadott férfi névalakváltozatok

A férfinevek között a legtöbb névalakváltozat az írásváltozat típusához tartozik. Ez azt jelenti, hogy az ebbe a kategóriába tartozó 91 névből 28, azaz 30,8% olyan név, amely egy meglévő, adható névnek csupán írásbeli alakváltozata. Általában gyakori a férfinevek esetében, hogy egy-egy régóta anyakönyvezhető név idegen változatát idegen helyesírással szeretnék bejegyeztetni: pl. *Daniel* (*Dániel*), *Mathias* (*Mátyás*), *Noah* (*Noé*), *William* (*Vilmos*). Természetesen erre a jogszabályok alapján nincs lehetőség, így gyakori, hogy a már anyakönyvezhető idegen eredetű nevek esetében a kiejtésre hivatkozva valamilyen apróbb eltéréssel kérik egy név bejegyzését. Ez minden olyan esetben lehetséges, amikor az idegen alak kiejtése ezt megengedi. Ilyen például az *Áchim* < *Áhim*, *Emett* < *Emmett*, *Kamil* < *Kamill*, *Liboriusz* < *Libóriusz*, *Magnus* < *Magnusz*, *Mátán* < *Matan*, *Peregrin* < *Pellegrin*, *Ronin* < *Ronen*, *Sztefán* < *Stefán* stb. Újabb alakváltozat felvétele a férfinevek közé néha még régi magyar nevek esetében is előfordul: *Zsádán* < *Zsadány*, *Pázmány* < *Pázmán*.

A rövidülés szintén kedvelt a férfinevek körében is. Bizonyítja ezt a 24 ilyen típusú bejegyzett alak, amely az ebbe a csoportba tartozó nevek 26,4%-a. Néhány példa: *Arman* < *Armand*, *Armandó*, *Dárisz* < *Dáriusz*, *Don* < *Donáld*, *Korbin* < *Korbinján*, *Liam* < *William* (a *Vilmos* angol alakja), *Milián* < *Maximilán*, *Nandó* < *Fernandó*, *Pipó* < *Filippo*, *Tiágó* < *Szantiágó*, *Timoti* < *Timoteusz*, *Uri* < *Uriel*, *Zelmos* < *Anzelm* stb. A példákból is kitűnik, hogy ezek a rövidült névalakok valamilyen idegen névalak rövidült alakváltozatai, amelyek más nyelvterületeken használatosak, elfogadottak. A fenti nevek vagy nem jelennek meg a névstatistikában, vagy csak egy-két esetben.

A becézés útján létrejövő nevek hivatalossá tétele egyre kedveltebb a férfinevek körében is. A Névbizottság a férfi becenévi alakok elfogadásában szigorúbb mércét használ, hiszen az Alapelvek 9. pontja kimondja: „A férfinevek becéző formáit csak akkor támogatja a bizottság anyakönyvezésre, ha hitelesen bizonyítható, hogy személynévi használatuk a középkorra nyúlik vissza, vagy alakjuk megtalálható valamely széles körben ismert

művészeti alkotásban (pl. *Gergő, Janó, Lóci, Palkó*).” Ennek ellenére 15 becéző alak került föl a névlistára (16,4%). Így adható névvé vált a *Gábos, Gábri, Mike, Misó, Janó, Jankó, Jóska, Lackó, Lóci*. Kevésbé ismert alakokkal is bővült az adható nevek listája: *Bánó* (<*Bán*), *Bozó* (<*Bazil, Bazsil*). A becéző alakokat ugyan nem túl nagy számban, de szívesen adják a szülők. A legrégebbi becéző alak a *Lóci*, amely egyre kedveltebb, lassan megközelíti a 20 névviselőt a gyerekek körében. Hasonlóan már több kisfiú kapta a *Mike, Janó, Jankó* neveket is.

A más nyelvi alakváltozatok is előfordultak az elmúlt 12 év jóváhagyott férfinevei között. A 14 ide sorolható név (15,4%) között szerepelnek a szláv *Alekszej* <*Alex*, a spanyol *Didák* <*Jakab*, a skót *Hendri* <*Henrik*, a szláv *Janek, Jánusz* <*János* és az arab *Músza* <*Mózes* alakok. Ezek a nevek igen ritkán kerültek be az anyakönyvbe.

Ahogy a női nevek esetében, a névváltozatok között itt is a legkevésbé népes csoport a névképzés. Egy meglévő, anyakönyvezhető névnek egy képzővel ellátott alakja került be a névrendszerünkbe például a *Zeke* <*Zekő, Augustin* <*Auguszt, Florin* <*Flórián* esetében. Összesen 9 név sorolható ide (9,9%).

A férfinevekről – mind az új névalakokról, mind az alakváltozatokról – elmondhatjuk, hogy a 12 év alatt ritkán, néha talán csak a kérelmezők esetében kerültek az anyakönyvbe. Nagyobb népszerűségük az arab és a török neveknek volt, illetve van.

7. Összegzés. A vizsgált 12 év alatt a hivatalosan adható utónevek száma több mint ezer névvel bővült. A fenti elemzésben ezeknek a neveknek a jellemzőit, egyes csoportjait ismerhettük meg. Az egyes névcsoportok bemutatásakor azt is nyomon követhettük, hogy ezek a nevek ritkán vagy néha nem is lettek anyakönyvezve, nem lettek meghatározói a vizsgált időszak utónévhasználatának, nem váltak divatos névvé. Ennek ellenére megjelenésük látéletet ad a 21. század első negyedének hazai névzítéséről. Hogy erre mi is a jellemző? Ennek bemutatásában kiválóan alapozhatunk a CAFFARELLI–GERRITZEN szerzőpárosnak (2002) az ezredforduló neveiről tett alábbi megállapításaira.

a) Bővül a névkincs a különféle, nemzetközileg is ismert és használt névalakokkal. Ezek az alakok vagy a nemzetközileg ismert formában vagy az átvevő nemzet helyesírásával jelennek meg. Ennek igazolására elég csupán a számadatokat felsorolnunk, illetve az elfogadott női és férfinevek összesített diagramjára utalnunk (2. ábra), valamint a női és férfinevek elemzésében eredet szerint bemutatott új nevek diagramjait újból megvizsgálnunk (6. és 9. ábra). Az állítás második mondatából – a nálunk érvényben lévő jogszabályok miatt – csak a második része igaz, vagyis a nemzetközi nevek magyar helyesírással jelennek meg. A vizsgált időszakban az új nevek 60,9%-a (690 név) igazolja ezt az állítást.

b) Egyre több, már meglévő név újabb és újabb alakváltozata kerül az adható nevek közé. Ezt az állítást is könnyen igazolhatjuk, ha csak az alakváltozatok számadatait és típusait bemutató diagramokra utalunk (7. és 10. diagram). Míg a női nevek esetében az új nevek 39,2%-a, addig a férfinevek 19,2%-a tartozik ebbe a csoportba.

c) Egyre több rövidült és becézett névalak válik hivatalossá. Ez is helytálló, hiszen a női nevek körében az alakváltozatokat képviselő nevek közt az első két helyen a rövidüléssel és a becézéssel létrejött nevek állnak, míg a férfinevek esetében ez a két kategória a második és a harmadik helyen található, az időszak bejegyzett új neveinek 14,8%-át adva (168 név).

d) A saját kultúra elfeledett neveinek újjáélesztése is jellemző. Érdekes módon ez a tendencia Magyarországon a vizsgált időszakban háttérbe szorult. Ez főleg a női nevekre igaz, hiszen itt a magyar nevek között csupán három olyan név volt, amely régi névalak felújításából keletkezett. A férfinevek esetében azonban ez a folyamat még megmaradt: a 36 ide tartozó név mind régi személynév felújítása, mivel a helynévi eredetű nevek is személynévekre vezethetők vissza végső soron. Ez a vizsgált időszak új neveinek csupán a 3,4%-a.

e) Igen nagy a hatása a médiának. Ez erősen befolyásolja, segíti az egyes felkapott nevek elterjedését. Gondoljunk csak a török, arab nevekre, amelyek nagy része a különböző filmsorozatoknak köszönheti a választását. Ugyanakkor a média, a film és a tévé mellett erős befolyásoló szerepe van az interneten, az internetes szerepjátékokban, a különböző közösségi médiumokban megjelenő figurák, szereplők neveinek is, amelyek inspirálhatják a névválasztókat.

f) Jelen van a különböző televíziós, film- és popsztárok, sportolók, újkori hősök neveinek választása is. Ez az állítás több szempontból helytálló. Gyakori, hogy egy ismert, főleg külföldi celeb nevét, néha családnévét vagy becenevét szeretné valaki hivatalos névvé tenni. Több esetben próbálkoztak például a magyar Zsédényi Adrienn énekesnő *Zséda* vagy Gyebnár Ildikó színésznő *Csekka* művésznevét hivatalos női névvé tenni.

Az idézett szerzőpáros megállapításai egy ponttal kiegészíthetők: a női nevek esetében a kettős nevek kedvelté válása (vö. 5.3. pont).

A lassan negyedszázada tett megállapítások – ha nem is minden pontjukban, de – alapjaikban még mindig helytállóak. Az utónevek állományának bővítése, az egyedi, különleges nevek viselése továbbra is erős igénye a névválasztóknak, névviselőknek. Az is tény azonban, hogy bármilyen egyediek vagy különlegesek ezek a nevek, gyakori névvé eddig nem váltak.

Hivatkozott irodalom

- Alapelvek = Jogszabályok és alapelvek a kérvényezett nevek szakvéleményének elkészítéséhez. https://nytud.hu/wp-content/uploads/2024/04/alapelvek_vegleges_jav.pdf (2025. 08. 03.)
- CAFFARELLI, ENZO – GERRITZEN, DOREEN 2002. Frequenze onomastiche. I prenomi più frequenti nel mondo alla fine del 2° millennio. *Rivista Italiana di Onomastica* 8: 631–709.
- KnE. = FERCSIK ERZSÉBET – RAÁTZ JUDIT, *Keresztnevek enciklopédiája. A leggyakoribb női és férfi nevek*. A Magyar Nyelv Kézikönyvei 16. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2009.
- MUnk. = LADÓ JÁNOS, *Magyar utónévkönyv*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1971.
- MEGYERI-PÁLFFI ZOLTÁN 2013. *Név és jog. A névviselés jogi szabályozásának fejlődése Magyarországon*. Gondolat Kiadó, Budapest.
- RAÁTZ JUDIT 1996. A névválasztás különleges esetei. *Névtani Értesítő* 18: 75–85. <https://doi.org/10.29178/NevtErt.1996.10>
- RAÁTZ JUDIT 2001. Különleges keresztnevek az ezredfordulón. In: KOVÁTSNÉ NÉMETH MÁRIA szerk., *IV. Apáczai Napok 2000. A Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar tanulmánykötete*. Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolai Kar, Győr. 321–328.
- RAÁTZ JUDIT 2002. Női neveink az Új magyar utónévkönyvben. In: GRÉCZI-ZSOLDOS ENIKŐ – KOVÁCS MÁRIA szerk., *Köszöntő kötet B. Gergely Piroska tiszteletére*. A Miskolci Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének Kiadványai 1. Miskolci Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke, Miskolc. 151–155.

- RAÁTZ JUDIT 2003. *Acél vagy Zserald? Az újonnan anyakönyvezhető férfineveinkről. Névtani Értesítő* 28: 181–184. <https://doi.org/10.29178/NevtErt.2003.37>
- RAÁTZ JUDIT 2004. Új névformákkal az Európai Unióba!? *Névtani Értesítő* 26: 66–73. <https://doi.org/10.29178/NevtErt.2004.9>
- RAÁTZ JUDIT 2012. A mai keresztnévadás kulturális reprezentációjának vizsgálata. In: BALÁZS GÉZA – VESZELSZKI ÁGNES szerk., *Nyelv és kultúra. Kulturális nyelvészet*. Magyar Szemiotikai Tanulmányok 20–26. Inter Kultúra-, Nyelv- és Médiakutató Központ Kht. – Magyar Szemiotikai Társaság – PRAE.HU Kft. – Palimpszeszt Kulturális Alapítvány, Budapest. 308–314.
- RAÁTZ JUDIT 2015. Abosától Zsülienig. Az elmúlt évtizedek új férfinevei. In: BÁRTH M. JÁNOS – BODÓ CSANÁD – KOCSIS ZSUZSANNA szerk., *A nyelv dimenziói. Tanulmányok Juhász Dezső tiszteletére*. ELTE BTK, Budapest. 403–409.
- RAÁTZ JUDIT 2016. Nevek és korok. In: BALÁZS GÉZA – VESZELSZKI ÁGNES szerk., *Generációk nyelve*. Magyar Szemiotikai Társaság – Inter Kht. – ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Budapest. 343–353.
- RAÁTZ JUDIT 2022. Az idegen nevek átírásának és a magyar alakokkal történő megfeleltetésének kérdései és nehézségei. In: NÉMETH GABRIELLA szerk., *A névmódosítás mint közfeladat*. Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. (OFFI), Budapest. 40–51.
- RAÁTZ JUDIT 2023. A névválasztás és névadás jogi vonatkozásai. *Acta Universitatis de Carolo Eszterhazy Nominatae. Sectio Linguistica Hungarica* 48: 5–19. <https://doi.org/10.46437/Acta-UnivEszterhazyLinguistica.2023.5>
- SLÍZ, MARIANN – FARKAS, TAMÁS 2021. Dynamics of the modern Hungarian given name system. *Onoma* 56: 15–36. <https://doi.org/10.34158/ONOMA.56/2021/2>
- J. SOLTÉSZ KATALIN 1979. *A tulajdonnév funkciója és jelentése*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- UGRÓCZKY MÁRIA – BÍRÓ ÁGNES 1997. *Új magyar utónévkönyv*. BM Kiadó, Budapest.
- Utónévjegyzék = Anyakönyvi bejegyzésre alkalmasnak minősített utónevek jegyzéke. <https://nytud.hu/oldal/utonevjegyzek> (2025. 07. 31.)

RAÁTZ JUDIT

tudományos főmunkatárs; ELTE Nyelvtudományi Kutatóközpont, Nyelvtechnológiai és Alkalmazott Nyelvészeti, Nyelvhasználati és nyelvi tanácsadási kutatócsoport; Budapest
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3675-3621>, e-mail: raatz.judit@nytud.elte.hu